

ВОДИЧ

ЗА ГЛАСАЊЕ БИРАЧА
КОЈИ СУ ОСОБЕ СА
ИНВАЛИДИТЕТОМ
НА ИЗБОРИМА
21. ЈУНА 2020. ГОДИНЕ

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

**Водич
за гласање бирача који су особе
са инвалидитетом на изборима
21. јуна 2020. године**

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
Београд, 2020.

УКРАТКО О ИЗБОРИМА КОЈИ ЋЕ СЕ ОДРЖАТИ 21. ЈУНА 2020. ГОДИНЕ

Изласком на изборе и заокруживањем редног броја испред назива изборне листе на гласачком листићу, Ви ћете учествовати у избору **250 народних посланика Народне скупштине Републике Србије**, који ће, у Ваше и у име свих грађана Републике Србије, доносити законе и друге акте, бирати Владу и друге функционере и вршити контролу Владе и других државних органа.

Кандидате за народне посланике предлажу политичке странке, коалиције политичких странака и групе грађана.

Бирачи који живе на територији Аутономне покрајине Војводине бираће **120 посланика Скупштине Аутономне покрајине Војводине**, који ће доносити одлуке и друге акте у вези са уређењем јавних послова за остваривање општих интереса покрајине.

Кандидате за посланике предлажу политичке странке, коалиције политичких странака, група грађана, коалиције политичких странака и групе грађана.

Бирачи у већини општина/градова бираће и **одборнике скупштина општина/градова**, који ће доносити прописе у вези са уређењем јавних послова за остваривање општих интереса локалне самоуправе.

Кандидате за одборнике предлажу политичке странке, коалиције политичких странака и групе грађана.

Да ли могу да гласам?

На изборима за народне посланике Народне скупштине можете да гласате:

- Ако сте држављанин/држављанка Републике Србије
- Ако сте навршили 18 година живота

- Ако имате пословну способност
- Ако имате пребивалиште у Републици Србији

Да ли сам уписан/а у бирачки списак?

Можете проверити да ли сте уписани у бирачки списак одласком у своју општинску/градску управу или упитом на интернет страници <https://upit.birackispisak.gov.rs>

Ова интернет страница на којој се може проверити да ли сте уписани у бирачки списак је технички приступачна за слепо и слабовиде особе, јер постоји аудио фајл који омогућава да унесете тражени код.

Уколико нисте уписани у бирачки списак или су у њему неправилно уписани Ваши подаци, потребно је да службенику у општинској/градској управи, овлашћеном за бирачки списак, поднесете захтев за промену података у бирачком списку у месту свог пребивалишта све до закључења бирачког списка, односно **до 5. јуна 2020. године**.

Уколико сте бирач-припадник националне мањине, имате право да поднесете захтев Вашој општинској/градској управи да се Ваше име и презиме у бирачки списак упише, поред српског језика и ћириличног писма, и на језику и писму Ваше националне мањине.

Након закључења бирачког списка, па све **до 17. јуна 2020. године**, захтев за упис или промену у бирачком списку можете поднети Министарству државне управе и локалне самоуправе, лично или преко службеника овлашћеног за бирачки списак у Вашој општинској/градској управи.

Где могу да гласам?

На изборима за народне посланике Народне скупштине гласате на бирачком месту где сте уписани у извод из бирачког списка.

Можете гласати на бирачком месту:

- где сте уписани у извод из бирачког списка према Вашем пребивалишту (адреси из личне карте)
- где сте уписани у извод из бирачког списка према Вашем боравишту (изабрано место гласања)

Уколико желите да на изборима за народне посланике Народне скупштине гласате у месту у којем ћете боравити на дан избора, морате да поднесете захтев да се у бирачки списак упише податак да ћете на предстојећим изборима гласати према месту боравишта (изабрано место гласања). Тај захтев подносите службенику у општинској/градској управи, овлашћеном за бирачки списак, на чијој територији желите да гласате, и то све до **30. маја 2020. године**. Образац захтева можете добити од службеника у општинској/градској управи или ће Вам службеник помоћи да сачините захтев.

Упитом на интернет страници <https://upit.birackispisak.gov.rs> можете проверити на ком бирачком месту ћете гласати.

Да ли је бирачко место на ком гласам приступачно?

На интернет страници Републичке изборне комисије можете проверити да ли је Ваше бирачко место приступачно.

<https://www.rik.parlament.gov.rs/tekst/3194/pristupacnost-birackih-mesta.php>

Да ли могу да дођем на бирачко место ако се крећем уз помоћ пса водича?

Ако сте слепо или слабовидо лице, у случају да се крећете уз помоћ пса водича, биће Вам омогућено да приступите бирачком месту уколико имате доказ о стеченим знањима, способностима и вештинама за кретање са псом водичем и доказ о завршеној обуци за пса водича.

Да ли могу на бирачко место да дођем у пратњи неког лица (помагача)?

Уколико нисте у могућности да самостално гласате на бирачком месту, имате право да на бирачко место поведете помагача кога ћете сами изабрати. Обавестићете бирачки одбор да сте особа са инвалидитетом и да сте из тог разлога повели са собом помагача.

Помагач може да Вам помогне да у оним радњама у току гласања које не можете самостално обавити (нпр. код предаје личних докумената, предаје обавештења о дану и времену одржавања избора, потписивања у извод из бирачког списка, попуњавања гласачког листића онако како му Ви одредите, итд).

Када могу да гласам?

Можете гласати само на дан избора, **21. јуна 2020. године**.

Бирачка места отварају се у 7,00 часова, а затварају се у 20,00 часова. Можете гласати у било ком тренутку у овом интервалу.

Уколико се затекнете на бирачком месту приликом затварања бирачког места или непосредно испред, омогућиће Вам се да гласате.

Који документ треба да понесем да бих гласао/ла?

Да бисте гласали морате доказати свој идентитет. Идентитет се доказује само **важећом личном картом или пасошем**.

Уколико је **рок важења Ваше личне карте или пасоша истекао**, са собом, поред истекле личне карте или пасоша, понесите и потврду да сте Министарству унутрашњих послова поднели захтев за издавање нове личне карте или пасоша.

У случају да имате **друго презиме у односу на оно које је уписано у изводу из бирачког списка**, бирачки одбор ће Вам

омогућити да гласате ако на основу слике и ЈМБГ у документу којим доказујете идентитет може да утврди да је у питању лице које је уписано у извод из бирачког списка.

Приликом утврђивања идентитета, пожељно је да предате и обавештење о дану и времену одржавања избора које би требало да Вам је достављено најкасније пет дана пре избора.

Шта се дешава када одем да гласам?

Када на дан избора дођете на своје бирачко место, чланови бирачког одбора:

- Провериће Вам десни кажипрст УВ лампом, да би утврдили да ли сте већ гласали.
У случају да немате кажипрст десне руке, УВ лампом ће Вам бити проверен следећи доступан прст удесно, односно палац десне руке. Ако немате десну шаку, УВ лампом ће Вам бити проверен кажипрст леве руке, односно следећи доступан прст улево и коначно палац те руке. Ако то није могуће, провера УВ лампом се неће обавити.
- Утврдиће Ваш идентитет, провером података из Ваше личне карте или пасоша.
- Пронаћи ће Вас у изводу из бирачког списка и заокружиће редни број испред Вашег имена.
- Тражиће Вам да се потпишете у извод из бирачког списка. Уколико не можете да се потпишете, имате право да при потписивању користите печат са угравираним потписом (факсимил)или печат који садржи податке о Вашем личном идентитету. Бирачки одбор ће Вам омогућити да печат отиснете у извод из бирачког списка, како бисте преузели гласачки листић.
У случају да немате факсимил/печат, уместо Вас, у извод из бирачког списка се потписује Ваш помагач којег сте довели на бирачко место својим именом и презименом.

- Предаће Вама или Вашем помагачу гласачки листић.
- Обележиће Вам десни кажипрст спрејом.
У случају да немате кажипрст десне руке, биће Вам обележен следећи доступан прст удесно, односно палац десне руке. Ако немате десну шаку, биће Вам обележен кажипрст леве руке, односно следећи доступан прст улево и коначно палац те руке. Ако то није могуће, обележавање се неће обавити.
- Обавестиће Вас о начину гласања и упутиће Вас ка месту предвиђеном за гласање.

Који је начин гласања?

Када приступите месту предвиђеном за гласање, треба да се упознате са садржајем гласачког листића који Вам је уручен. Гласачки листић садржи списак свих изборних листа које учествују на изборима. Гласате тако што **заокружујете редни број испред назива изборне листе за коју желите да гласате.**

Гласате у тајности (иза паравана који обезбеђује тајност гласања) сами, или уз помоћ помагача који ће уместо Вас попунити гласачки листић онако како му Ви одредите.

Када заокружите редни број, гласачки листић треба да пре-савијете и да га убаците у гласачку кутију.

Уколико нисте у могућности да самостално гласате на бирачком месту, помагач кога сте повели на бирачко место ће уместо Вас попунити гласачки листић онако како му Ви одредите и убацити га у гласачку кутију.

Ко и како може гласати ван бирачког места?

Уколико нисте у могућности да гласате на бирачком месту, потребно је да **од петка 19. јуна 2020. године до 11:00 часова**

на дан гласања обавестите бирачки одбор да желите да гласате ван бирачког места.

На дан гласања можете обавестити непосредно бирачки одбор или радно тело у управи Ваше општине/града, које ће о томе обавестити бирачки одбор.

Пре дана гласања можете обавестити радно тело у управи Ваше општине/града, које ће о томе обавестити бирачки одбор.

Републичка изборна комисија ће благовремено на својој званичној интернет страници објавити контакт телефоне радних тела.

Који је начин гласања ван бирачког места?

Гласање ван бирачког места подразумева да ће код Вас доћи три члана бирачког одбора, који ће:

- проверити десни кажипрст УВ лампом, да би утврдили да ли сте већ гласали
У случају да немате кажипрст десне руке, УВ лампом ће Вам бити проверен следећи доступан прст удесно, односно палац десне руке. Ако немате десну шаку, УВ лампом ће Вам бити проверен кажипрст леве руке, односно следећи доступан прст улево и коначно палац те руке. Ако то није могуће, провера УВ лампом се неће обавити.
- утврдити Ваш идентитет, провером података из Ваше личне карте или пасоша
- предати Вама или Вашем помагачу гласачки листић
- предати Вама или Вашем помагачу: збирну изборну листу, потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места и посебан коверат у који ћете Ви или Ваш помагач, пошто гласате, ставити попуњен гласачки листић
- обележити прст спрејом и упознати Вас са начином гласања
У случају да немате кажипрст десне руке, биће Вам обележен следећи доступан прст удесно, односно палац десне

руке. Ако немате десну шаку, биће Вам обележен кажи-прст леве руке, односно следећи доступан прст улево и коначно палац те руке. Ако то није могуће, обележавање се неће обавити.

Након што чланови бирачког одбора напусте просторију у којој ћете гласати, Ви ћете:

- гласати, сами или уз помоћ помагача, тако што ћете заокружити редни број испред изборне листе за коју желите да гласате
- пресавити гласачки листић, или Ваш помагач, и убацити га у коверат, који ћете затворити, Ви или Ваш помагач
- потписати потврду о изборном праву коју сте добили

Уколико не можете да се потпишете, имате право да при потписивању користите печат са угравираним потписом (факсимил) или печат који садржи податке о Вашем личном идентитету. Повереници бирачког одбора ће Вам омогућити да печат отиснете у потврду о изборном праву.

У случају да не можете да се потпишете и немате факсимил/печат, уместо Вас, потврду о изборном праву потписује Ваш помагач својим именом и презименом.

Пошто гласате, чланови бирачког одбора ће се вратити у просторију у којој сте гласали и:

- печатираће коверат у којем се налази гласачки листић
- преузеће потписану потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места

ПОДСЕТНИК ЗА ГЛАСАЊЕ

- 1 проверите да ли сте уписани у бирачки списак
- 2 поднесите захтев општинској/градској управи за промену/исправку личних података, уколико за то постоји потреба
- 3 поднесите захтев општинској/градској управи за упис имена и презимена на писму и према правопису Ваше националне мањине, уколико желите
- 4 проверите на ком бирачку месту гласате, односно где сте уписани у извод из бирачког списка
- 5 поднесите захтев општинској/градској управи да се у бирачки списак упише податак да ћете на предстојећим изборима гласати према месту боравишта (изабрано место гласања) , уколико за то постоји потреба
- 6 испланирајте Ваш долазак на бирачко место на дан избора
- 7 проверите да ли имате важећу личну карту или пасош
- 8 информишите се код чланова бирачког одбора о начину гласања, ако имате било какву недоумицу
- 9 поведите помагача на бирачко место уколико нисте у могућности самостално да гласате
- 10 пријавите се благовремено да желите да гласате код куће, уколико нисте у могућности да дођете на бирачко место

